

החברותא

בס"ד ערשי"ק פרי פנחס י"ט תמוז תשע"ג

החברותא בשאנן פנימי לחברים גליון מס 459

פצוצים וקריים

פנחס... השיב את חמתי... בקנאו את קנאתי וגו' לכן אמור הנני נותן לו את בריתי שלום (כ"ה, י"א) הנה כלל כל המידות מכונה בשם שלום שהוא תוכן השלמות הכלולה מכל השבעה מדות. פנחס חיבר המדות בזה שקינא בתוכם כי במחשבה הטובה שעשה למסור נפשו בקנאת ה' גרם שמעשה המצוה נקראת קנאת ה' כי באופן זה המעשה נגמרת ע"י השם כ"ה וב"ש. ולזה איתא במד"ר גדול השלום אדם בא מן הדרך נותנים לו שלום, והרמו כשבא מן הדרך במלוי צרכיו צריך שיביאו לתכלית והוא הבחינה הכוללת המכונה בשם שלום.

בקנאו את קנאתי בתוכם (כ"ה, י"א) אע"פ שהיה פנחס כה עז וחרוף בקנאותו בכל זאת נשאר בתוכם - כלומר המשיך להיות מעורב עם כל ישראל ולא התבדל מהם.

תחת אשר קנא לאלקיו (כ"ה, י"ג) בלשון יחיד פנחס למד מעשרת הדברות שנאמרה בלשון יחיד ללמדנו שכל אחד ואחד יש בו איזה יחודיות הבאה לבטוי לפעמים דרך הקנאות...

למה קורין פר' פנחס בין המצרים אשר כל עיקרי המועדים כתובים בפרשה זו? יש להעיר לב ושום שכל, שכל אלו הכ"א יום שבין י"ז בתמוז לט"ב הם מקוריים ושרשיים לכל המועדות של השנה שהם בכללן ג"כ כ"א יום וסימניך 'אך' טוב לישראל (תהלים ע"ג) ובקריאת הפרשה נמשכים כל המועדות והמשכיל יבין כ"ז. (אוהב ישראל)

לחנוך משפחת התנוכי (כ"ז, ה) רש"י: המיל הקב"ה שמו עליהם 'הא' מצד זה ו'יוד' מצד זה לומר מעיד אני עליהם שהם בני אבותיהם. וצ"ב דהן בשמו של הקב"ה באה ה'יוד' לפני ה'הא' ולמה איפוא באה בתורה ההא לפני היוד. ברם חכמינו אמרו איש ואשה שכינה שרויה ביניהם. כאיש יש 'יוד' ובאשה יש 'הא'. וכאשר מנהלים חיי המשפחה כראוי השכינה שרויה ביניהם. אמנם כבר אמר שלמה המלך ע"ה בחכמתו שמע בני מוסר אביך ואל תמוש תורת אמן. אם כי המוסר והכוונה באה ע"י האב, אך האשה האמא היא זאת שנותנת את המון וקובעת את המהלך שתהא שכינה שרויה בבית.

ויקרב משה את משפמן לפני ה' (כ"ה, ה) ויאמר ה' כן בנות צלפחד דוברות (שם ז) כאשר ביקשו בנות צלפחד נחלה. פירש משה רבנו את כוונתן שהיא לשם שמים. כי הודות לעשירות הן תוכלנה לעבוד את הבורא ביתר שאת, היינו ויקרב משה את משפמן לפני ה' - הוא קירב את מענתן שאין זו מענה גשמית גרידא אלא מכוונת היא לשם שמים - לפני ה' ואכן הקב"ה משיב כן בנות צלפחד דוברות כדברי משה...

(הרה"צ ר' נחום ישראל מליפוא)

ויקרב משה את משפמן לפני ה' (כ"ה, ה) נתעוררו חז"ל (פנהדרי"ה) ראויה היתה פרשה זו להכתב ע"י משה אלא שזכו בנות צלפחד ונכתבה על ידן. והכוונה להיות שהרגישו מה החמא גורם כנעדר שמירת הלשון וטהרת המחשבה. ולכן זכו וטהרו את עצמן בבית ובחוץ לעשות הכל בהתקשרות ודבקות בורא. וזאת הגורמת הערכות מחשבות טהורות וקדושות להוציא דיבור לפני האלקים. לזה בא הרמז כן בנות צלפחד דוברות ותרנום יאות בנות צלפחד ממללן, וקנו שלמות עד שזכו לעשות צירוף פרשה בתורה באמצעות דיבוריהם. ודו"ק ותבין הענין.

יפקוד ה' אלקי הרוחות לכל בשר איש על העדה אשר יצא לפנייהם וגו' ואשר יוציאם ואשר יביאם (כ"ז, ט"ז) הנה הרשעים כשלוקחין ממון אצל שום אדם מישראל הם מוציאם מרה"י - אדם כשר לרשות הרבים - רשות הפקר וכל החיצונים נאחזים בהם ר"ל. זה אשר ביקש משה צדיק כזה אשר כל מה שיוציא מיד איש ישראל יביא וימשיך עליו כל טוב וכל מיני ברכות וישועות טובות וחסדים טובים.

יפקוד ה' אלקי הרוחות וגו' ולא תהיה עדת ה' כצאן אשר אין להם רועה (כ"ז, ט"ז) משה רבנו ביקש יפקוד ה' איש - מנהיג על העדה אשר יוכיח להם את מציאות הבורא והשגחתו יתב"ש וידעו כי יש להם רועה ולא יחשבו חלילה כאילו שאין לעדת ישראל רועה (הלא ה' אלקיו עמו...). (שפת אמת)

האשק שיחת הרא"ש ז"ע"א תשעה באב תש"א ה'כ"א ל'זפ"ס ע"י א.א.

תשלח לנו אתה את הסיבות שיביאו אותנו לכך, אבל לא עם כאלו יסורים. די היה בשש מליון יהודים. מספיק היה בכל אלו שנשחטו עבודך והקריבו את דמם למענך. אפילו יהודים פשוטים שרק יודעים שיש רבש"ע ואין להם בו כל השגה, כשצריך למסור את הנשמה - הם מוסרים את הנשמה עבודך. ואז היהודים הללו אינם חוטאים. הגוף שלהם חטא אבל לא הנשמה. קבץ נדחנו מארבע כנפות הארץ. תאסוף אותנו ביחד ואל תשאיר אפילו נדח אחד, שאז עדיין איננו יכולים להגאל. תקבץ את כל הנידחים שנשארו במדבריות שרק אתה לבדך יכול לגאול אותם. למעני למעני אעשה. למענך עשה ולא לנו. ראה עמידתנו דלים וריקים. איננו יכולים לזוז כלום בלעדיך. כי אנו כ"כ עניים, שאין בעולם כזו עניות כמו שאנו עניים. אתה היחיד שיכול להוציא אותנו מהגלות המרה הזו. אתה הוא הרחום והחנון. אין זולתך ואין בלעדיך.

אנו יושבים הלילה על האדמה ורוצים להשתתף בצער שלך. אנו מבקשים ממך: הורינו ה' דרכך אהלך באמיתך. למדינו חוקיך. תלמד אותנו את הדרך בה נגיע לאהבה שאינה תלויה בדבר.

לכן אנו מבקשים ממך, רבש"ע, שיהיה די לצרותינו, ויהיה די לכל הגלויות. תשרה את שכינתך עלינו, ותביא אותנו לבחינת אהבה שאינה תלויה בדבר כמו דוד המלך, שנוכל להיות דבוקים לצדיקים האמיתיים שחיים בבחינת אהבה שאינה תלויה בדבר. יש לך מספיק זכויות, הדם השפוך של הילדים שלך שהקריבו עבודך את החיים שלהם, בשביל שיהיה קיום לאמונה בך עד היום. אם לא הם מי היה זוכר מהאמונה שלך. לכן אנו מבקשים ממך שתמחול את כל העוונות שלנו, שנוכל להגיע לבחינה של אהבת יונתן דוד - אהבה שאינה תלויה בדבר, וכשנגיע לבחינה הזו נוכל להיות מקושרים לצדיקים האמיתיים שבזכותם אנו חיים היום. האויר שאנו נושמים הוא האויר שהצדיקים מכניסים לעולם הזה ומסוככים עלינו מהקטרוג הגדול שמבקש רק להשמיד להרוג ולאבד את כל היהודים. אתה הוא בעל הרחמים ודרך תשובה הורית. תראה לנו את דרך התשובה. שכבר יהיה אהבה שאינה תלויה בדבר.

אין לך יותר מה לחכות. לקחת מאתנו את כל המנהיגים של העולם, והשארת אותנו כבש קטן בלי רועה. הדור הזה ירוד לגמרי בגלל שאין לנו מנהיגים. אנו מבקשים ממך יְכָה אותנו לפייס אותך. איננו יודעים איך.

שיחת הרא"ש זיע"א

האדם שהוא כלל אינו יכול, ואיך עושה, זה עצמו סימן שהרבש"ע עושה.

צריך להיות עיקש, ואנו רואים שאפילו ארץ ישראל נתנה ביד הטומאה רק בגלל עקשנותם שצריך שיהיה ליהודים ארץ, ולא משנה אפי' אוגדה, וכל חבריו צחקו עליו והוא התעקש, ולכן בגלל שהיה לו נקודה אמיתית של עיקשות בנושא זה, קיבל את ארץ ישראל אע"פ שהם מטמאים את כל הארץ עד היום. אך, כיון שהיה נקודה אמיתית של עקשות קיבל זאת, ולכן גם אנו צריכים על כל דבר שאנו רוצים, למשל אפי' על משיח אם היינו מתעקשים בנושא זה כבר היה בא, אך אין אנו מתעקשים.

עד שיבואו מושיעים בהר ציון, שזהו השרי ישראל ושופטיו, שהם חיים כל נשימה מהרבש"ע, אז הם ישפטו את הר עשיו והיתה לה' המלוכה והיה ה' אחד ושמו אחד. וזה רק ע"י ייסורים גדולים שאז מגיעים למצב זה של הכרה בהשי"ת בבחינת "אחד", בחינת "מסרקות ברזל", ואז רואים ה"אחד".

האדם חי בעולם הזה בדמיונות, וכמו הדמיונות שיש לו כאן בעולם הזה כשהוא מת פותחים לו שם דמיונותיו והוא חי שם עם דמיונותיו, וזהו הפחד שיש במיתה, אך מי שבעולם הזה המית את עצמו ונלחם עם דמיונותיו והכיר את עצמו וביקש רחמים שהרבש"ע יצילהו ויחייהו וישמור עליו, גם כשהוא מת הוא ממשיך בדרך זה ואז הוא מגיע לקדושה, לקב"ה.

מענין "רבי עקיבא משחק" (גמ' מכות כ"ד) כי הוא היה חי בגילוי עם הרבש"ע ולא ראה שום חורבן, והצדיקים שחיים עם הרבש"ע אינם צריכים משיח כי הם כבר בבחינת משיח, והם בקשר חזק עם הקדושה כמו בזמן משיח, ואינם צריכים תחיית המתים כי אצלם זה ממש תחיית המתים, וכן הם במקדש עצמו כל ימיהם, ורבי עקיבא היה משחק, כי לא ראה שום חורבן, רק את הנבואה של זקנים וזקנות יושבים בחוצות ירושלים.

אעפ"כ הצדיקים לא יכולים להשלים עם המצב של צרות הכלל. כי כלל ישראל הוא מלא בצרות, ולכן הם מבקשים שיהיה תחיית המתים ובנין בית המקדש בעצם בשביל הכלל, אבל כשלעצמם הכל כבר נמצא. אולם רבי עקיבא היה לו הצער הכללי של כל העולם והיה לו תחיית המתים של מסרקות של ברזל צער של בחי' "מתי יבוא לידי ואקיימנה", והוא חי כל הזמן עם ה"אחד", וזהו יצאה נשמתו באחד, שכל זמן שהיה חי היה חי עם ה"אחד". ולכן היה משחק, כי הכל היה אצלו במוחש ובבהירות.

האדם צריך להכיר שפלות עצמו ולראות איך שהרבש"ע מוליכו ונותן לו חיות כל רגע "כל הנשמה תהלל י-ה", שעל כל נשימה ונשימה הוא מוצא את הרבש"ע, כמו שהבאבבס היו אומרים "איך האב נישט מער קין הוטעם", זאת אומרת שהרבש"ע דיבר מגרונם שיש להם חיות רק ממנו, כי כשלעצמם אינם יכולים לנשום רק הקב"ה מנשמים, וכן כל הדברים שמתגיגעים, רואה

המשך פנינים יקרים

אשר יצא לפניהם וגו' ואשר יוציאים ואשר יביאים (כ"ז, י"ז)... מנהיג היוצא לפני העדה הריהו מרים אותה אליו, וזהו אשר יוציאים שמפקיעם מן השפלות והטומאה ואשר יביאים מכניסם אל הרוממות והקדושה.

אשר יצא לפניהם (כ"ז, י"ז)... היינו אשר יצא מהם דכלות הנפש למען אדם מישראל. (הרה"ק מהר"י מורקא) וידבר משה אל ראשי המטות לבני ישראל לאמר זה הדבר אשר צוה ה' (ל' ב') פרש"י ראשי המטות חלק כבוד לנשיאים ללמדם תחילה ואח"כ לכל בני ישראל. הכוונה להיות בכאן באה תוה"ק ללמד לאדם דעת, עיקר עבודה שחובת גברא לעשות עודו בעוה"ז וכו' כל אחד ואחד לערך עוצם הכרתו והשגתו ככה מוזהר ומצווה לערוך מחשבותיו באמצעות פרטי עובדותיו אפילו הגשמיים וזהו שגמר אומר זה הדבר אשר צוה ה'... ומלת זה מורה באצבע נגד כל קהל עדת ישראל הגדול לפי גדלו והקטן לפי קטנו...

(אור המאיר להרה"ק מויטומיר)

לא יחל דברו ככל היוצא מפיו יעשה (ל' ג') ויש לדקדק שזה הוא כפול דכשלא ישנה דברו בודאי כן יעשה. ויש לרמוז דהנה יש באדם כח הדיבור והוא כלול מחמשת מוצאות הפה והקול הוא רק פנימית הבל האדם ולית דבור בלא קול. והנה הקול עולה מהבל הלב אל הקנה וע"י הקנה מתנועע לחמשת מוצאות הפה לחבר מלות מובנות להשמיע. והנה הה' מוצאות חומריים נגד הקול שהוא מפנימית הנשימה שבאדם. אך באמת הדבור נבדל מהאומרו כי הדבור אינו נרגש בחומר כחומר הממשש וכד'. תוה"ק רצה להורות לנו שנדבר באמת וכלבו כן פיו היינו שחומר הדבור במוצאות הפה יהיה בדומה לפנימיות הלב. וזה נפלא.

החלצו מאתכם אנשים לצבא ויצבאו על מדין וגו' לתת נקמת ה' במדין (ל"א, ג') החלצו מלשון הסרה היינו שתסירו מאתכם אנשים היינו שידמה לעצמו כאלו הוא בעצמו יחיד בעולם ולא יהיה לו שום פניה משום אדם, ואז מטרתו תהיה רק ללחום מלחמת ה' במדין ולא לשום דבר אנושית ח"ו מלבד נקמת ה'...

נקמת ה' (ל"א, ג') הקב"ה אמר נקמת בני ישראל (ב') ומשה אמר נקמת ה'. שתיים רעות עשו המדינים החטיאו את ישראל בזמה ובע"ז וגרמו אבדן כ"ד אלף מישראל. הקב"ה חס יותר על אבדן בני ישראל לכך צוה על נקמת בני ישראל ומשה רואה את העיקר בנקמת ה' בשביל כבוד ה'. (אברבנאל) וממחצית בני ישראל תקח אחד אחוז מן החמשים וגו' ונתתה אותם ללויים שומרי משמרת משכן ה' (ל"א, ט') שהיו עוסקים בתורה ובעבודת ה' זו תפלה ללמדנו לדורות שמי שהולך למלחמה זקוק לתפלה שלא יקרנו אסון בשעת הסכנה משום הכי צוה הקב"ה לתת חלק לשומרי התורה העמלים בה ולעובדי ה' בתפלה שבזכותם נשמרים מכל רע ומודרכים על ידם בהליכות עולם. (נצי"ב)

שהשמחה במעונם

הר"ר פנחס ארי'ה לייביש בלויא ומשפ' לאירוס' הבן
הבה"ח שלום יעקב שמחה בלויא נ"י לאירוסיו

כוס תזכומים

להר"ר גדי בן שמרית הי"ו על פטירת אמו ע"ה.
ת. ג. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע

י"ל ע"י
מערכת החברותא
רח' שד"י 3
02 - 5829688
פקס: 02 - 5325477
ת.ד. 5080
ירושלים 91050